

Dnro 886/01.01.02/2020

Valmistelija Ulla Hurskainen

§ 9

Dekaanin ehdotus FT Esa Penttilän ottamisesta professorin, käännöstiede, erityisesti käännösteknologia, tehtävään ajalle 1.7.2020 - 31.12.2020

Itä-Suomen yliopiston johtosäännön 10 §:n kohdan 9 mukaan dekaanin tehtävänä on tehdä ehdotus rehtorille kahdeksi vuodeksi tai sitä pidemmäksi ajaksi professorin tehtävään valittavasta ja opetus- ja tutkimushenkilöstön neliportaisen uramallin vakituiseen tehtävään sekä vakinaistamispolun tehtävään valittavasta tiedekuntaneuvostoa kuultuaan.

Professorin, käännöstiede, erityisesti käännösteknologia, tehtävä on ollut haettavana. Tehtävää ovat hakeneet (4): FT Koponen, Maarit; FT Mäkisalo, Jukka; FT Penttilä, Esa ja FT Salmi, Leena. Tehtävä on tarkoitus täyttää kolmen vuoden määräajalle 1.8.2020 lukien. Määräaikaisuuden perusteena ovat käännöstieteen tutkimuksen kehittäminen ja vahvistaminen sekä osaston tehtävien määräaikaiset tehtäväjärjestelyt. Tehtäväntäyttö 1.8.2020 lukien ei ole mahdollista ja näin ollen humanistinen osasto on esittänyt, että avointa tehtävää hoitamaan otetaan 31.12.2020 asti sitä tällä hetkellä määräaikaisena hoitava FT Esa Penttilä. Penttilän osalta kahden vuoden määräaika ylittyy aiemman tehtävähoidon ja jatkoesityksen myötä.

Kyseisen tehtävän tehtäväselosteen mukaan: "Itä-Suomen yliopiston humanistisen osaston vieraiden kielten ja käännöstieteen oppiaineryhmässä koulutetaan kielten opettajia, asiantuntijoita ja kääntäjiä. Osaston toiminnassa painottuvat niin tutkimuksessa kuin koulutuksessa keskeisinä teemoina 1) kielet ja kääntäminen kontaktitilanteissa sekä 2) kulttuuriset kohtaamiset ja muutos paikallisella ja globaalilla tasolla. Kielten ja kulttuurien yksikkönä

osaston tutkimus on kiinnittynyt vahvasti Itä-Suomen yliopiston kansainväliseen Kulttuurien kohtaaminen, liikkuvuus ja rajat – profiialueeseen.

Käännöstieteen oppiaineessa on professorin lisäksi yliopistonlehtori (kielitieteen metodologia) sekä yliopisto-opettaja (tulkkaus ja kääntäminen). Oppiaineen henkilökunta työskentelee yli oppiainerajojen yhteistyössä kieliaineiden henkilökunnan kanssa. Käännöstieteen professorin tutkimus- ja opetusaloja ovat käännösprosessien tutkimus ja korpustutkimus, mutta erityisesti prosesseja ja kääntäjän työtä muuttava käännösteknologioiden tutkimus.

Käännöstieteen professorin tulee edistää alansa tutkimusta ja siihen perustuvaa opetusta. Professori vastaa alan kehittämisestä. Professorin tehtäväkenttään kuuluu oman alansa tutkimushankkeiden valmistelu, eri kieliaineissa tehtävien käännöstieteellisten opinnäytetöiden ohjaus yhdessä kieliaineiden metodologian yliopistonlehtorin sekä erillisten kieliaineiden professorien kanssa, käännöstieteellisen tutkimuksen menetelmäopetus ja alan jatko-opintojen edistäminen. Professori osallistuu humanistisen osaston muun henkilökunnan tavoin osaston yhteisten kurssien suunnitteluun, koordinointiin ja toteuttamiseen. Lisäksi professori antaa opetusta ja ohjausta kansainvälisessä MDP in Linguistics Data Sciences –maisteriohjelmassa. Professuuriin kuuluu yhteiskunnallisia tehtäviä, kuten tutkimuksesta tiedottaminen ja asiantuntijana toimiminen.

Opetustaidon arvioinnissa noudatetaan filosofisen tiedekunnan ohjetta, jonka mukaan tehtävän edellyttämä hyvä opetustaito pyritään ensisijaisesti todentamaan opetusansioiden portfolioissa kuvattujen ansioidenperusteella. Hakijan tai tehtävään esitettävän tulee toimittaa ohjeen mukaan valmisteltu opetusansioiden portfolio muiden hakemusasiakirjojen ohella.

Tehtävään valittavalta edellytetään käytännöllistä perehtyneisyyttä tehtävänälaan. Käytännöllisellä perehtyneisyydellä tarkoitetaan vahvaa näyttöä käännöstieteeseen, erityisesti käännösteknologiaan suuntautuvasta tutkimuksesta sekä kokemusta yliopistollisesta opetus- ja ohjaustyöstä. Kokemus tutkimushankkeiden johtamisesta ja muu akateeminen johtamiskokemus katsotaan hakijalle eduksi. Tehtävään valittavalta edellytetään kykyä ohjata ja opettaa suomen ja englannin kielillä.

Yliopistolain (558/2009) 31 §:n mukaan hakijoiden ja tehtävään kutsuttavien kelpoisuudesta ja ansioista on ennen valintaa pyydettävä lausunto vähintään kahdelta asiantuntijalta, kun henkilö valitaan toistaiseksi voimassa olevaan tai vähintään kahden vuoden määräaikaiseen työsuhteeseen. Asiantuntijan esteellisyyteen sovelletaan hallintolain 27-29 §:ää. Asiantuntijoiden valinnasta, toiminnasta ja tehtävästä määrätään tarvittaessa johtosäännössä. Asiantuntijalausunnot avoimena olleen professorin, käännöstiede, erityisesti käännösteknologia, tehtävää hakeneiden kelpoisuudesta ja ansioista tehtävään on pyydetty seuraavilta: professori (emerita) Krista Varantola (Tampereen yliopisto) ja professori Hanna Risku (University of Vienna). Asiantuntijat ovat lausunnoissaan todenneet kaikki hakijat kelpoiseksi tehtävään.

FT Esa Penttilä täyttää johtosäännön 31 §:ssä mainitut professorin kelpoisuusvaatimukset. Hän on tieteellisesti pätevä hoitamaan professorin, käännöstiede, erityisesti, käännösteknologia, tehtävää ja hänellä on kyseisessä tehtävässä vaadittava kielitaito.

Dekaanin ehdotus rehtorille on, että FT Esa Penttilä otetaan professorin, käännöstiede, erityisesti, käännösteknologia, tehtävään ajalle 1.7.2020-

31.12.2020. Määräaikaisuuden perusteena avoimen tehtävän hoito. Syksyn 2020 aikana avoinna ollut tehtävä täytetään.

Esitys Dekaanin kuulee tiedekuntaneuvostoa ehdotuksesta FT Esa Penttilän ottamiseksi professorin, käännöstiede, erityisesti käännösteknologia, tehtävään.

Päätös Esityksen mukainen.